

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

LNG-turvallisuus

Mitä on opittu ja mihin on syytä kiinnittää huomiota

Kaasualan neuvottelupäivät, 10.5.2017

Arto Jaskari

tukes

Tukes Painelaitteet-ryhmä / Maakaasu

Painelaitteet ryhmän tehtävälueita:

- **Painelaitteiden** markkina- ja käytön turvallisuuden valvonta.
- **Maakaasun siirron, jakelun, käytön ja varastoinnin ilmoitus- ja lupa-asiat, valvonta, tarkastukset sekä käytön valvojan pätevyystutkinnot.**
- **Öljylämmitys- ja kaasulaitteistojen asennusliikkeiden, öljysäiliöiden tarkastusliikkeiden ja muovisten maakaasuputkistojen asennusliikkeiden hyväksyminen sekä valvonta.**
- **Kylmälaiteliikkeiden ja kylmäalan** henkilöiden hyväksyminen sekä valvonta.
- Mittauslaitteiden markkina- ja käytön valvonta.
- **Mittauslaitteiden** huoltosinetöintiliikkeiden hyväksyminen ja valvonta.
- **Tarkastuslaitosten** hyväksyminen ja valvonta.

Nykyiset LNG-varastot

Porvoo Sköldvik (2010-)

Maakaasun nesteytys, varasto yhteensä 2 000 m³

Vaasa (1992-)

Varasto yhteensä 140 m³

Harjavalta (2016 -)

Varasto 300 m³

Pori (2016-)

Varasto 30 000 m³

Tulevat LNG-terminaalit

Tornio

Varasto 50 000 m³

Hamina

Varasto 30 000 m³

Raahe

Varasto 1 500 m³

Tankkausasemakohteet

Helsinki, Vuosaari (2016-)

LNG-tankkausasema, varasto 30 m³

Turku, satama (2016-)

LNG- ja LCNG-tankkausasema,
varasto 80 m³

Stormossen (2017-)

LCNG-tankkausasema (bussit ja
julkinen tankkauspiste), jatkossa myös biokaasutankkaus edellisille,
(tulevaisuudessa LNG-tankkaus), varasto 80 m³

Lisäksi suunnitteilla:

- LCNG- ja LNG-tankkausasemat, alle 100 m³ varastot
Vantaa, Jyväskylä, Hamina

Maakaasun varastointi (LNG)

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)

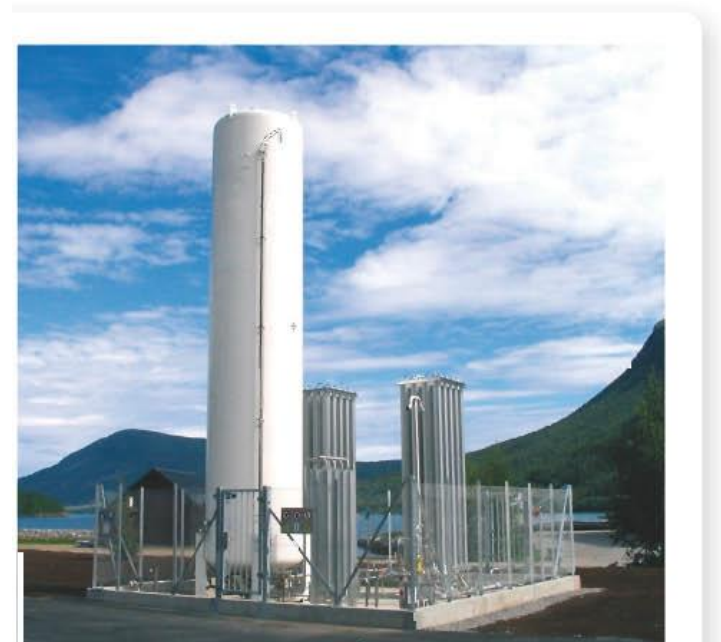
Valtioneuvoston asetus maakaasun käsittelyn turvallisuudesta (551/2009),
9 §: varastointi

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015),
13–23 §:
suuronnettomuusvaara

Tukes-ohje 7/2015
SFS-EN 13645 (5-200 tonnia)
SFS-EN 1473
SFS-EN 14620, osat 1–5

LNG-satelliittilaitokset ja -tankkausasemat

- Varastointikapasiteetti 5 - 200 tonnia, katso standardi **SFS-EN 13645** (huom. painelaitesäädökset)
- Valmistumassa opas LNG:n varastoinnista laitoksissa ja tankkausasemilla, joissa LNG:n varastointikapasiteetti on alle 50 tonnia (100 m³)

LNG-varastointi, ilmoitus tai lupa, käyttö lupa

- **Ilmoitus** maakaasun varastoinnista Tukesille, kun varastointimäärä on 0,2 tonnia - alle 5 tonnia (10 m³). Käyttöönotto tarkastuslaitoksen tarkastuksen jälkeen.
- **Lupahakemus** maakaasun varastoinnista Tukesille, kun varastointimäärä on:
  - 5 tonnia (10 m³) - alle 50 tonnia
  - 50 tonnia (100 m³) - alle 200 tonnia + **toimintaperiaateasiakirja (MAPP)**
  - 200 tonnia (400 m³) + **turvallisuusselvitys (TS)**.

Tukes pyytää lupahakemuksesta **lausunnot** pelastuslaitokselta ja ELY:ltä.

Tarkastuslaitoksen tarkastukset.

LNG:n täyttö ja käyttöönotto **Tukesin** käyttöönottotarkastuksen jälkeen.

LNG-varastot

LNG-varaston / -terminaalin käyttöönotto (esim. LNG-varasto kaksoisvaippaterässäiliöillä):

Tarkastuslaitoksen tarkastuksia:

- Turva-automaatiojärjestelmän tarkastus, todistus vaatimustenmukaisuudesta
- Sähkölaitteiston varmennustarkastus
- Laitoksen ja putkistojen tarkastus, todistus vaatimustenmukaisuudesta
- Maakaasuasetuksen mukainen käyttöönottotarkastus maakaasuputkistoille
- 1. määräaikaistarkastus rekisteröitäville painelaitteille käyttöönoton yhteydessä (LNG:n täyttö suoritettu).

Tukes tekee tarkastuksen ennen käyttöönottoa.

Bio- ja maakaasu- sekä LNG-kohteiden lupien käsittelyajat

Kuulutusta ja lausuntoja edellyttävät luvat: 240 pv

- Suurempien LNG-terminaalien osalta (Turvallisuusselvityslaitoksia) käsittelyaika on ollut noin kolme vuotta, lupapäätöksessä olevat ehdot on minimoitu.
- Lupalaitosten osalta päätökset alle 240 päivässä, mikäli hakemusaineisto on kunnossa, eivätkä lausunnot tuo mukanaan erityisehtoja.

Muut luvat ja ilmoitukset: 80 pv

- Lupahakemusaineiston ollessa kunnossa 80 päivän käsittelyaika alitetaan, rakennuttajan aikataulutarpeet pyritään huomioimaan.

Huomioita aiemmista LNG-kohteista

- Prosessin käytönaikaisen omavalvonnan tärkeys. Ilman säännöllisiä kiertoja ja laippaliitosten kiristämistä vuodot ovat todennäköisiä.
- Tyhjennettäessä LNG-säiliö ja tehtäessä mittausliitännän korjaus säiliön uudelleen käyttöön otossa on todettu, että boil off -kaasua muodostuu enemmän.
- Ei painelaitteen tyhjennyksiä / seurantasopimuksen teko. Tällä korvataan määräaikaistarkastuksista sisäpuolinen tarkastus ja painekoe.
- Ulkopuolisen vartiointiliikkeen käyttö kohteessa. Koulutuksessa havainnollistetaan normaalin cryo-putken lämpötilahöyrystymisen ja LNG- tai kaasuvuodon ero (LNG-vuodossa muodostuu valkoinen kaasupilvi)

Huomioita LNG-kohteista

- Osatoimitusten rajapintojen määrittelyjen ja käyttöönottosuunnitelman tärkeys. Ei viime hetken yllätyksiä ja käynnistykselle jää riittävästi aikaa.
- Käyttövarmuuden parantamiseksi on tehty/tehdään muutoksia esimerkiksi putkistojen, pumppujen ja höyrystimien osalta.
  - Prosessin määrittelyyn ja laitevalintoihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota jo suunnitteluvaiheessa.
  - Erityishuomio tilanteessa, jossa tehdään nopeita viime hetken muutoksia tai kun laitetoimittaja ilmoittaa kyseisen kokoluokan olevan heille uusi.
- Suunniteltaessa LNG-säiliöajoneuvon ajoreittejä LNG-kohteessa, tulee huomioida, että rekan liitäntäpiste voi olla kummalla puolella rekkaa tahansa.

Huomioita LNG-kohteista

- Käyttökohteiden määrä on toiminnan alussa pieni.
- Porissa Huntsman P&A Finland Oy:lla tapahtunut tulipalo pienentänyt LNG-toimitusten määrää.
- Boil off -kaasua jouduttu soihduttamaan.
- Ongelmaksi ovat muodostuneet myös liekinilmaisimet. Osa niistä on poistettu käytöstä, turvallisuus on varmistettu muilla ilmaisimilla.
- Ilmaisimet toimivat soihdun liekistä johtuen, vaikka ilmaisimen suunta käännettäisiin soihdusta pois päin.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Kiitoksia!

Arto Jaskari, ylitarkastaja

p. 029 5052 149

arto.jaskari@tukes.fi

tukes